

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

VTT

Tiekartta Vuosaaren sataman työkoneliikenteen CO₂-päästövähennyksille

13.4.2021

VTT – beyond the obvious

Alustus

- Tässä esityksessä on kuvattu Helsingin kaupungin VTT:ltä tilaaman *Vuosaaren sataman työkoneliikenteen päästövähennyksiä koskevan selvityksen ja tiekarttatyön* varsinainen tiekartta

Tavoite 2035: Vuosaaren sataman työkoneiden CO₂-päästöjen vähenemä 60 % vrt. vuoden 2015 taso

VTT

Maailmanlaajuiset trendit, lainsäädäntö

Kansallinen ja Helsingin kaupungin kehitys

Teknologiat, asiakkaat ja satamaoperaattorit

Toimenpiteet

2021–2022	2022–2027		2027–2035	2035–
Hiilineutraalien toimintojen kysynnän kasvu sekä energiatehokkuuden parantaminen				
Ei-PKS:n taakanjako, Nyt Suomi -39 %	Keskeisten polttoaine-direktiivien päivittäminen (mm. RED II)	Uusiutuvan energian edistäminen (EU) 2018/2001	Puhtaiden ajoneuvojen edistäminen (EU) 2019/1161	Kuorma-autojen CO₂-lainsäädäntö
				Mahdollinen työkoneiden CO₂-lainsäädäntö
Kansalliset päästövähennystavoitteet (ilmasto- ja energiastrategia (nyt 2016), hallitusohjelma, liikenne -50 %). Päivitetään 2021				
Huoltovarmuus, vaikutukset käyttövoimien ja infrastruktuurin osalta				
Uusiutuvan jakeen osuuden kasvu moottoripolttoöljyssä (3 % / 2021 – 10 % / 2030)				
Satamatoimintojen kasvu				
Työkoneteknologian kehittyminen kohti pienempiä CO₂-päästöjä sekä energiatehokkuuden parantaminen				
Vähähiilisten palveluiden kysynnän kasvu / CO₂-päästöjen hintakompensointi / todelliset CO₂-päästöt				
Vuosaaren kilpailutilanne keskeisten kilpailijasatamien kanssa				
Uusien teknologioiden pilotointi ja toimintamallien kehittäminen			Vaiheittainen siirtyminen markkinaehtoiseen vähähiiliseen toimintaan	
Operaatioiden mallinnus akkusähköisen työkoneen mitoittamiseksi (akut ja lataus)		Akkusähköisten työkoneiden pilotointi		Akkusähköisten työkoneiden vaiheittainen käyttöönotto
Pilotointiin valittavien työkoneiden ja latauspisteiden valinta mallinnusten ja arviotyön pohjalta		Tarvittavien latausasemien pilotointi (pika ja tavallinen, älylatausjärjestelmät) ja operointimallit		Latausinfrastruktuurin rakentaminen palvelemaan laajempaa työkonejoukkoa
Uusiutuvien polttoaineiden pilotointi: polttoaine- ja konetoimittajien konsultointi käytön osalta		Uusiutuvien polttoaineiden käytön pilotointi		Pilotointivaiheen kokemusten reflektointi ja tulosten huomioiminen jatkotoimissa
Markkinakeskustelu uusien toimintamallien muodostamiseksi (hiilivapaa satamapalvelu, latausinfraan liityntäpinta sataman muuhun infrastruktuuriin, jaardinosturit)			Uusien operointimallien laajamittainen käyttöönotto	

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Teknologiavaihtoehdot päästöjen vähentämiseen

Kaluston mahdollisimman tehokas käyttö!

Vaihtoehto nyt:

- uusiutuva diesel

Vaihtoehto tulevaisuudessa

- sähköpolttoaineet (?)

Vaihtoehto nyt:

- uusiutuva diesel

Vaihtoehto tulevaisuudessa

- sähköpolttoaineet (?)

Nykyinen
dieselkalusto

Uusi
dieselkalusto
ml. hybridit

Uusi
vaihtoehtoinen
kalusto

Uusi
infrastruktuuri

Vaihtoehdot nyt:

- sähkökäyttöiset koneet
- (kaasukäyttöiset koneet)

Vaihtoehto tulevaisuudessa

- polttokennokoneet (?)

Sähkökoneille:

- hidas lataus
- pikalataus

Kaasukoneille:

- paineistetun kaasun tankkaus (CNG)
- nesteytetyn kaasun tankkaus (LNG)

Polttokennoille

- paineistettu vety
- (nesteytetty vety)
- (nestemäinen polttoaine, esim. metanoli)

Teknologiavaihtoehtoista esitettäviä kysymyksiä

- Käytännöllisyys ja toimivuus
- Kustannusvaikutukset
  - Hyväksyttävyys operaattoreiden kannalta
- Päästöjen vähennyspotentiaali ja kustannustehokkuus
  - Mielekkyys yhteiskunnan kannalta
- Käyttöönoton aikajänne
- Vaikutukset kilpailuasetelmaan
  - Operaattoreiden väliseen
  - Satamien väliseen

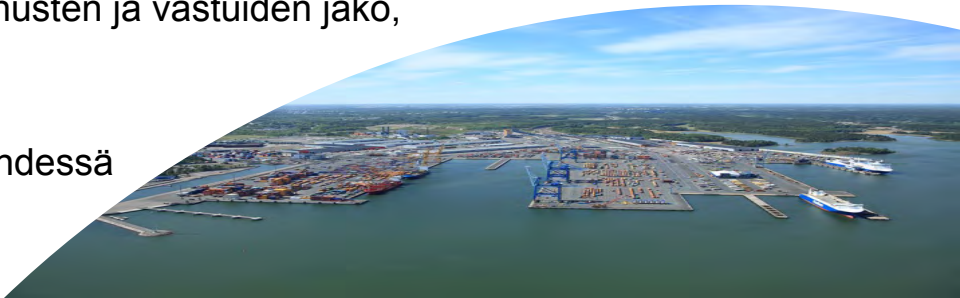
Toimenpiteet ja vastuutahot

■ Pilotointivaiheen suunnittelu 2021–2022

- Operaatioiden mallinnus ja tarvittavien akkusähköisten työkoneiden akkukapasiteettien ja lataustehojen määrittäminen
- Latauspisteiden ja laitteiden määrittäminen
- Pilotoitavien akkusähköisten työkoneiden valinta
- Uusiutuvan MPÖ:n tai seoslaatuksen toimittajien ja konevalmistajien konsultointi
- Vuosaarella jo nyt LNG-tankkaus, voidaanko biometaania hyödyntää satamakoneissa?
- Muiden uusiutuvaa polttoainetta hyödyntävien teknologioiden mahdollisuudet vrt. kuorma-autot, esim. HPDI-LNG (edistyneellinen diesel/metaani-kaksoispolttoainetekniikka) ja ED95-etanolidiesel
- Uusien toimintamallien muodostaminen
  - Hiilivapaat satamapalvelut, latausinfra, jaardinosturien käyttö
- Pilotointivaiheen toteutuksen tarkempi suunnittelu
  - Mahdolliset rahoitusinstrumentit, kustannusten ja vastuiden jako, operaattorien pilotointivuorot yms.

■ Vastuutahot

- Satamaoperaattorit ja Helsingin Satama yhdessä

Toimenpiteet ja vastuutahot

■ Varsinainen pilotointivaihe 2022–2027

- Akkusähköisten työkoneiden pilotointi
- Latauspisteiden pilotointi
  - Pika- ja normaalilataukset, älylatausjärjestelmät, liityntäpinta muuhun sataman sähköverkkoon
- Uusiutuvan MPÖ:n pilotointi
- Nesteytetyn metaanin (LNG, LBG) pilotointi esim. terminaalitraktoreissa, synergia maantie- ja laivaliikenteeseen, biometaani käyttöön tikettikaupalla vihreän sähkön tapaan
- Tiedonkeruu ja tulosten analysointi piloteista
- Uusien toimintamallien (esim. hiilivapaa satamapalvelu) edistäminen ja pilotointi

■ Vastuutahot

- Helsingin Satama ja operaattorit

Toimenpiteet ja vastuutahot

■ Vaiheittainen siirtyminen markkinaehtoiseen toimintaan 2027–2035

- Pilotointivaiheen kokemusten reflektointi ja tulosten huomioiminen jatkotoimissa
- Akkusähköisten työkoneiden laajamittainen käyttöönotto
- Latausinfrastruktuurin laajamittainen rakentaminen
- Uusiutuvan MPÖ:n käyttöönotto niissä kohteissa, joissa sähköistäminen ei ole järkevää kustannusten tai käytön kannalta
- Biometaanin käyttöönotto, mikäli tunnistettu järkeväksi
- Uusien operointimallien käyttöönotto
  - Hiilivapaat satamapalvelut, latausinfra, portaalinosturien käyttö
- Tarvittavien ”perälautatoimien” käyttöönotto
  - Alennus satamamaksuun akkusähköisten työkoneiden käyttöön perustuen
  - Uusiutuvan polttoaineen lisäkustannusten kompensointi
  - Uusien satama-alueiden vuokrasopimusten sitominen päästötavoitteeseen

■ Vastuutahot

- Helsingin Satama ja operaattorit

bey⁰nd

the obvious

@VTTFinland
@your_account

www.vtt.fi